

Republika e Kosovës

Republika Kosova

Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit

Opština Prizren

Prizren Belediyesi

**Memorandum Shpjegues për Draft-Vlerësimin Strategjik Mjedisor (VSM) për Planin
Zhvillimor Komunal të Prizrenit 2025-2033**

1. Baza ligjore

Draft-Vlerësimi Strategjik Mjedisor (VSM) për Planin Zhvillimor Komunal të Prizrenit 2025–2033 është hartuar në përputhje me legjislacionin në fuqi të Republikës së Kosovës dhe me standardet ndërkombëtare për mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e qëndrueshëm.

Baza ligjore për hartimin e këtij dokumenti mbështetet në:

- **Kushtetutën e Republikës së Kosovës**, e cila garanton të drejtën për një mjedis të shëndetshëm dhe obligon institucionet publike për mbrojtjen dhe ruajtjen e mjedisit.
- **Ligjin për Vlerësimin Strategjik Mjedisor (Ligji Nr. 03/L-230)**, i cili përcakton procedurat për vlerësimin e ndikimeve të planeve dhe programeve në mjedis.
- **Ligjin për Mbrojtjen e Mjedisit (Ligji Nr. 03/L-025)**, që përcakton parimet themelore të mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm.
- **Ligjin për Planifikim Hapësinor (Ligji Nr. 04/L-174 dhe ndryshimet përkatëse)**, i cili kërkon që dokumentet e planifikimit hapësinor të shoqërohen me vlerësim mjedisor.
- Politikat dhe strategjitë kombëtare për mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e qëndrueshëm.
- Parimet e **Direktivës së Bashkimit Evropian për Vlerësimin Strategjik Mjedisor (SEA Directive 2001/42/EC)**, të cilat synojnë integrimin e konsideratave mjedisore në hartimin dhe zbatimin e planeve dhe programeve zhvillimore.

Në këtë kuadër, VSM për Planin Zhvillimor Komunal të Prizrenit është një instrument i rëndësishëm që siguron integrimin e dimensionit mjedisor në procesin e planifikimit zhvillimor të komunës.

2. Hyrje

Plani Zhvillimor Komunal i Prizrenit 2025–2033 është dokumenti kryesor strategjik që përcakton drejtimit e zhvillimit ekonomik, social dhe hapësinor të komunës në periudhën afatgjatë. Për shkak të ndikimit të mundshëm që ky plan mund të ketë në mjedis, është e domosdoshme që ai të shoqërohet me një proces të Vlerësimit Strategjik Mjedisor.

Vlerësimi Strategjik Mjedisor (VSM) është një proces sistematik që identifikon, analizon dhe vlerëson ndikimet e mundshme të planeve dhe politikave në mjedis, me qëllim që këto ndikime të merren parasysh në fazat e hershme të planifikimit dhe vendimmarrjes.

Qëllimi i Draft-Vlerësimit Strategjik Mjedisor është:

- të identifikojë ndikimet e mundshme mjedisore të zbatimit të Planit Zhvillimor Komunal;
- të propozojë masa për parandalimin, zvogëlimin ose zbutjen e ndikimeve negative në mjedis;
- të kontribuojë në integrimin e parimeve të zhvillimit të qëndrueshëm në planifikimin komunal;
- të sigurojë transparencë dhe përfshirje të publikut në procesin e planifikimit.

Përmes këtij procesi synohet që zhvillimi i komunës së Prizrenit në periudhën 2025–2033 të realizohet në harmoni me mbrojtjen e mjedisit dhe ruajtjen e burimeve natyrore për gjeneratat e ardhshme.

3. Përmbajtja e Draft-Vlerësimit Strategjik Mjedisor

Draft-Vlerësimi Strategjik Mjedisor për Planin Zhvillimor Komunal përfshin analizën e gjendjes aktuale të mjedisit në territorin e komunës së Prizrenit, identifikimin e problemeve kryesore mjedisore dhe vlerësimin e ndikimeve të mundshme të zhvillimeve të planifikuara.

Në kuadër të këtij dokumenti trajtohen disa komponentë kryesorë mjedisorë, ndër të cilët:

1. Gjendja aktuale e mjedisit

Ky seksion paraqet një analizë të gjendjes aktuale të mjedisit në komunë, duke përfshirë:

- cilësinë e ajrit;
- gjendjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore;
- menaxhimin e mbeturinave;
- gjendjen e tokës dhe përdorimin e saj;
- biodiversitetin dhe zonat natyrore të mbrojtura;
- ndikimet nga zhvillimi urban dhe aktivitetet ekonomike.

Kjo analizë shërben si bazë për identifikimin e sfidave dhe prioriteteve mjedisore në procesin e planifikimit zhvillimor.

2. Identifikimi i ndikimeve të mundshme mjedisore

Në këtë pjesë bëhet vlerësimi i ndikimeve të mundshme që mund të rezultojnë nga zbatimi i Planit Zhvillimor Komunal, siç janë:

- zgjerimi urban dhe presioni mbi tokën bujqësore;
- ndikimet nga zhvillimi i infrastrukturës;
- ndikimet në ekosisteme dhe biodiversitet;
- ndotja e ajrit dhe e ujit;
- rritja e mbeturinave dhe sfidat e menaxhimit të tyre.

Ky vlerësim ndihmon në identifikimin e rreziqeve potenciale mjedisore dhe në përcaktimin e masave për adresimin e tyre.

3. Masat për zbutjen dhe menaxhimin e ndikimeve

Bazuar në analizat e realizuara, Draft-VSM propozon masa konkrete për:

- mbrojtjen e burimeve natyrore;
- përmirësimin e menaxhimit të mbeturinave;

- mbrojtjen e zonave të gjelbra dhe biodiversitetit;
- promovimin e transportit të qëndrueshëm dhe reduktimin e ndotjes së ajrit;
- përmirësimin e menaxhimit të ujërave.

Këto masa synojnë të sigurojnë që zhvillimi urban dhe ekonomik i komunës të realizohet në mënyrë të balancuar dhe të qëndrueshme.

4. Monitorimi i ndikimeve mjedisore

Një element i rëndësishëm i VSM është edhe mekanizmi i monitorimit të ndikimeve mjedisore gjatë zbatimit të Planit Zhvillimor Komunal.

Ky mekanizëm përfshin:

- përcaktimin e indikatorëve mjedisorë;
- raportimin periodik mbi gjendjen e mjedisit;
- bashkëpunimin institucional ndërmjet komunës dhe institucioneve përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit.

Monitorimi i vazhdueshëm do të mundësojë identifikimin e hershëm të problemeve mjedisore dhe marrjen e masave korrigjuese.

4. Përfshirja e publikut dhe institucioneve

Procesi i Vlerësimit Strategjik Mjedisor kërkon transparencë dhe përfshirje të gjerë të publikut dhe institucioneve relevante.

Në këtë drejtim, Draft-VSM parashikon:

- konsultime publike me qytetarët dhe komunitetin lokal;
- bashkëpunim me institucionet qendrore përgjegjëse për mjedisin;
- përfshirjen e ekspertëve dhe organizatave të shoqërisë civile;
- publikimin e dokumentit për komente dhe sugjerime nga publiku.

Përfshirja e publikut kontribuon në rritjen e cilësisë së dokumentit dhe në krijimin e një procesi transparent dhe gjithëpërfshirës të planifikimit.

5. Përfundimi

Draft-Vlerësimi Strategjik Mjedisor për Planin Zhvillimor Komunal të Prizrenit 2025–2033 përbën një instrument të rëndësishëm për integrimin e dimensionit mjedisor në procesin e zhvillimit komunal.

Përmes këtij dokumenti sigurohet që politikat dhe projektet zhvillimore të komunës të analizohen edhe nga perspektiva e ndikimit të tyre në mjedis, duke kontribuar në ruajtjen e burimeve natyrore dhe në përmirësimin e cilësisë së jetës së qytetarëve.

Zbatimi i rekomandimeve dhe masave të propozuara në këtë draft-vlerësim do të mundësojë që zhvillimi i komunës së Prizrenit në vitet 2025–2033 të realizohet në përputhje me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm, mbrojtjes së mjedisit dhe përgjegjësisë ndaj gjeneratave të ardhshme.

Ky dokument do të jetë në konsultim publik nga **11.08.2025** deri me datën: **09.09.2025**, ndërsa konsultimi publik me qytetarë do të mbahet me **29.08.2025**, në sallën mbledhjeve të Kuvendit Komunal (Shtëpia e Bardhë) me fillim në ora **10:00**.

Komentet dhe sugjerimet tuaja mund t'i dërgoni deri me datën: **04.09.2025** në ora **16:00**, në emailat: Ymer.Berisha@rks-gov.net, Adelina.Hoxhai@rks-gov.net dhe Haziz.Krasniqi@rks-gov.net si dhe në formë fizike në këtë adresë: Rruga Adem Jashari Nr 275 Prizren 20000 (Shtëpia e Bardhë).

Të dhëna për këtë dokument dhe dokumentet tjera që janë në konsultim publik mund ti gjeni në këtë vegëz: <https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/>.

Shënime shtesë:

Të dhëna për njoftime:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=njoftimet-konsultim-publik-konsultime-publike>

Të dhëna për rregullore:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=rregulloret-ne-konsultim-publik>

Të dhëna për strategji:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=strategjite-ne-konsultim-publik>

Të dhëna për plane:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=planet-ne-konsultim-publik>

Të dhëna për Procesverbale:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=procesverbalet-konsultime-publike>

Të dhëna për raporte:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=raportet-konsultime-publike>